

Skládka Mrsklesy LO Haná s.r.o. – 7. a 8. stavba

Posouzení vlivu záměru na lokality v soustavě evropsky významných území Natura 2000

(podle § 45i zák. č.114/1992 Sb. v platném znění)

a

aktualizace biologického hodnocení záměru

(podle § 67 zák. č.114/1992 Sb. v platném znění)

Posudek je zpracován autorizovanou osobou MŽP ČR podle § 45i zákona č.114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny v platném znění.

*Datum zpracování :
Leden 2008*

*Zpracovatel posudku :
Ing.Ivo Machar, Ph.D.*

Autorizace MŽP ČR podle § 45i ZOPK (Natura 2000) č. 630/347/05

Autorizace MŽP ČR podle § 67 ZOPK (biologické hodnocení) č. 640/3182/ENV/05

Mobil 724502474, e-mail : ivo.machar@seznam.cz

Obsah posudku :

1. Úvodní legislativní rámec posudku (Natura 2000).....	3
2. Základní pojmy a metodika posouzení vlivu záměru na území v soustavě Natura 2000	6
3. Základní charakteristika předloženého záměru, který by mohl mít významný vliv na Evropsky významnou lokalitu Libavá a na Ptačí oblast Libavá	7
4. Posouzení vlivu záměru na EVL Libavá	8
4.1.Vymezení a charakteristika EVL	
4.2.Předmět ochrany EVL	
4.3.Cíl ochrany EVL	
4.4.Posouzení ovlivnění stavu předmětu ochrany EVL a zhodnocení významnosti vlivu záměru z hlediska cílů ochrany celé EVL v kontextu její integrity v soustavě Natura 2000	
5. Posouzení vlivu záměru na PO Libavá	19
5.1.Vymezení a charakteristika PO	
5.2.Předmět ochrany PO	
5.3.Cíl ochrany PO	
5.4.Posouzení ovlivnění stavu předmětu ochrany PO a zhodnocení významnosti vlivu záměru z hlediska cílů ochrany celé PO v kontextu její integrity v soustavě Natura 2000	
6. Závěr posouzení na lokality soustavy Natura 2000	22
7. Aktualizace biologického hodnocení záměru	23
8. Použitá literatura	26
9. Přílohy	26

1. Úvodní legislativní rámec posudku (Natura 2000)

Natura 2000

Vstupem ČR do Evropské unie byla ochrana přírody a krajiny povýšena na „evropskou úroveň“. Pro ČR vznikla povinnost začlenit (transponovat) do svého právního řádu mimo jiné i povinnosti vyplývající ze dvou základních směrnic, upravujících ochranu přírody v EU : Směrnici Rady 79/409/EHS, o ochraně volně žijících ptáků a Směrnici Rady 92/43/EHS, o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin. Podrobné překlady textů obou směrnic včetně originální anglické verze lze najít v literatuře (Roth, ed., 2003).

Směrnice Rady 79/409/EHS, o ochraně volně žijících ptáků (Birds directive) je historicky první právní předpis zemí Evropských společenství na ochranu přírody (Roth, 2003). Neplatí na území Grónska. Směrnice má 19 článků a 5 příloh. Podle článku č.4 směrnice mají členské státy za povinnost pro druhy a poddruhy ptáků, uvedených v příloze I a dále pro pravidelně se vyskytující tažné druhy ptáků zřizovat tzv. území zvláštní ochrany (SPA : Special Protection Areas, u nás tzv. Ptačí oblasti). Jednotlivé přílohy směrnice, obsahující druhové seznamy, byly postupně novelizovány. Podle této směrnice jsou ovšem chráněny v krajině i všechny ostatní struktury, sloužící ochraně těchto ptačích druhů.

Směrnice Rady 92/43/EHS, o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin (Habitats directive) stanovila původně termín vzniku seznamu chráněných lokalit celého Společenství na rok 1998. Díky prodlevám členských států s transpozicí směrnice byly první tzv. národní seznamy předloženy Evropské komisi až po uvalení sankcí na některé státy v roce 2000. Cílem směrnice je „přispívat k zabezpečení biologické rozmanitosti prostřednictvím ochrany přírodních stanovišť a volně žijící fauny a flóry na evropském území členských států“. Směrnice je tvořena 24 články a 6 přílohami. V roce 1997 byla směrnice novelizována (zejména její přílohy I a II), další doplnění druhových seznamů v přílohách směrnice navrhly nově přistupující členské státy včetně ČR. O plnění povinností, vyplývajících ze směrnice, musí členské státy v šestiletých intervalech informovat Evropskou komisi. Nejz rozsáhlejší povinností, plynoucí ze směrnice, je vytvoření a aktivní ochrana soustavy lokalit, pro niž se zavádí název Natura 2000.

Natura 2000 je celistvá evropská soustava území se stanoveným stupněm ochrany, která umožňuje zachovat přírodní stanoviště a stanoviště druhů v jejich přirozeném areálu rozšíření ve stavu příznivém z hlediska ochrany nebo popřípadě umožní tento stav obnovit. V ČR je soustava Natura 2000 tvořena dvěma typy území : ptačími oblastmi (viz Birds directive) a evropsky významnými lokalitami (viz Habitats directive). Podrobné definování pojmů uvedených v tomto odstavci obsahuje § 3 zákona č.114/1992 Sb. ve znění pozdějších novelizací (ZOPK).

Je třeba podtrhnout, že v ČR výběr jednotlivých lokalit a návrh vymezení soustavy Natura 2000 proběhl v souladu s evropskou legislativou výhradně na vědeckých principech. Ptačí oblasti byly podle kritérií Birds directive navrženy s využitím soustavy IBA (Important Birds Area) a evropsky významné lokality pro přírodní stanoviště a druhy byly navrženy multikriteriální analýzou v prostředí GIS na základě unikátního a velmi detailního několikaletého terénního mapování biotopů v celé ČR

Ptačí oblasti vymezuje vláda ČR příslušným nařízením ve Sbírce zákonů. V nařízení vlády je definován předmět ochrany ptačí oblasti a případně i výčet činností, k nimž je v ptačí oblasti nutný souhlas orgánu ochrany přírody. Kompetence orgánů ochrany přírody v ptačích oblastech jsou poněkud komplikovaně rozdělené : leží-li uvnitř ptačí oblasti maloplošné území se statutem „národní přírodní rezervace“ (NPR) nebo „národní přírodní památka“ (NPP), pak je příslušným orgánem pro ptačí oblast správa chráněné krajinné oblasti, pokud

v ptačí oblasti není NPR ani NPP, pak je příslušný krajský úřad. V ptačí oblasti může orgán ochrany přírody s vlastníkem nebo nájemcem pozemku uzavřít smlouvu o hospodaření v zájmu podpory ochrany ptačích druhů.

Hodnocení důsledků koncepcí a záměrů na soustavu Natura 2000

Jakákoliv koncepce nebo záměr, který může samostatně nebo ve spojení s jinými významně ovlivnit území ptačí oblasti nebo EVL, podléhá hodnocení jeho důsledků na toto území a stav jeho ochrany z uvedených hledisek. Takováto koncepce nebo záměr musí být předložena orgánu ochrany přírody k vydání stanoviska. Příslušnými orgány ochrany přírody jsou : Správy CHKO (na území CHKO), správy NP (území NP a jeho ochranného pásma), újezdní úřady (území vojenského újezdu), krajské úřady (mimo území CHKO, NP a voj. újezdu). V praxi nastávají případy, kdy je příslušných současně několik orgánů ochrany přírody – pak je třeba si stanovisko od každého z nich (v případě celostátní koncepce dokonce od všech).

Důležité je uvědomit si, že hodnocení podléhají i koncepce a záměry, které mohou „ve spojení s jinými“ ovlivnit lokalitu soustavy Natura 2000. V praxi tak mohou nastat případy, kdy např. záměr nové silniční komunikace se sice přímo územně nedotýká lokality, leží vně jejích hranic, avšak např. hlukem při stavebních činnostech nebo provozem vozidel mohou být ovlivněny ptačí populace, které jsou na vzdálené lokalitě předmětem ochrany. Dále je významné, že v první etapě hodnocení důsledků vlivů na lokalitu soustavy Natura 2000 se nerozlišuje, zda může jít o vlivy negativní či pozitivní – z posuzování tedy nelze vyloučit ani koncepce či záměry s předpokládaným pozitivním vlivem na lokalitu ! Je třeba také připomenout, že k posuzování důsledků koncepcí a záměrů na soustavu Natura 2000 jsou oprávněny pouze osoby s příslušnou autorizací MŽP podle § 45i ZOPK. Seznam osob s příslušnou autorizací je zveřejněn na internetovém serveru MŽP.

Hodnocení je zaměřeno (článek 6.3 Habitats directive) na „cíle ochrany“ a „celistvist (integritu)“ konkrétní lokality v soustavě Natura 2000. Cílem ochrany ptačí oblasti nebo EVL je podle směrnic EU „zachování předmětů ochrany (tj. vybraných druhů ptáků v ptačí oblasti a evropsky významných druhů a stanovišť v EVL) v tzv. příznivém stavu z hlediska ochrany“ (definice stavu lokality příznivého z hlediska ochrany viz § 3 ZOPK). Celistvist (integrita) lokality zahrnuje její ekologické funkce.

Posuzování důsledků koncepce nebo záměru na soustavu Natura 2000 má velmi úzkou vazbu na SEA/EIA. V případě, kdy příslušný orgán ochrany přírody (či současně více orgánů ochrany přírody) svým stanoviskem k předložené koncepci či záměru konstatuje, že „nelze vyloučit“ významný vliv na ptačí oblast nebo EVL, je předkladatel koncepce (záměru) povinen (hodlá-li jej dále realizovat) podrobit jej procesu SEA/EIA, v rámci něhož proběhne posouzení podle § 45i ZOPK.

V případě, kdy z hlediska zákona o posuzování vlivů na ŽP jde o záměr či koncepci „podlimitní“ (tj. nepodléhající posouzení v rámci SEA/EIA), ale současně u tohoto záměru nebo koncepce podle stanoviska orgánu ochrany přírody „nelze vyloučit“ významný vliv na Naturu 2000, pak je záměr zařazen pod bod 10.15 kategorie II přílohy č.1 zákona č.100/2001 Sb. v platném znění a je třeba provést kompletní posouzení. Příslušným orgánem k posuzování vlivů na ŽP je v tomto případě MŽP. Z dikce zákonné úpravy přímo vyplývá, že záměr musí být vyhodnocen v celém rozsahu jeho vlivů, tj. na životní prostředí, veřejné zdraví a Naturu 2000.

V případě, kdy z hlediska zákona o posuzování vlivů na ŽP jde o záměr či koncepci podléhající procesu SEA/EIA „povinně“, pak je vhodné, aby předkladatel příslušnému orgánu posuzování vlivů na ŽP předložil oznámení spolu s již vydaným stanoviskem orgánu ochrany

přírody podle § 45i ZOPK. V opačném případě orgán posuzování vlivů na ŽP vyzve předkladatele, aby k oznámení stanovisko orgánu ochrany přírody doplnil.

V rámci zjišťovacího řízení zašle příslušný orgán pro posuzování vlivů na ŽP oznámení těm orgánům ochrany přírody, které ve svém stanovisku dle § 45i významný vliv nevyloučili. Orgán ochrany přírody vydá v rámci zjišťovacího řízení své vyjádření, ve kterém by měl určit, zda možné významné vlivy jsou negativní či pozitivní. Zejména v případě, kdy již příslušná část oznámení byla zpracována autorizovanou osobou podle §45i, bude toto určení jednoznačné. Pokud se ve zjišťovacím řízení potvrdí významné *negativní* vlivy na ptačí oblast nebo EVL, musí být v závěru zjišťovacího řízení vzneseny požadavky na zpracování dalších variant záměru (pokud již nebyly detailně předloženy v oznámení). Jestliže naopak bude závěrem zjišťovacího řízení konstatováno, že záměr (koncepce) bude mít *pozitivní* vliv na ptačí oblast či EVL, pak dále již není nutno záměr (koncepti) dále posuzovat z hlediska vlivů na Naturu 2000. Ustanovení § 45i, odst.8 ZOPK totiž stanoví, že záměr lze povolit (koncepti schválit) v případě, kdy negativní vlivy nebudou. Tato skutečnost pak musí být v závěru zjišťovacího řízení řádně okomentována.

V dalším pokračování procesu SEA/EIA zpracovává dokumentaci (vyhodnocení) osoba autorizovaná podle § 19 zákona o posuzování vlivů na ŽP. Samostatnou, jasně oddělenou částí dokumentace, je posouzení vlivu záměru (koncepce) na ptačí oblast (EVL), kterou vypracovává výhradně osoba autorizovaná podle § 45i ZOPK. Následně by měly orgány ochrany přírody ve svém stanovisku k dokumentaci (vyhodnocení) posoudit zejména úplnost části dokumentace (vyhodnocení), týkající se vlivu na Naturu 2000. V případě nedostatečného (neplného) vypracování dokumentace (vyhodnocení) by měl orgán ochrany přírody uvést, které části hodnocení je nutno doplnit. Současně by měl orgán ochrany přírody vznést ve svém stanovisku případně i odůvodněný požadavek na dopracování variant či na zvážení variant chybějících a v případě, kdy záměr (koncepti) nelze realizovat bez negativních vlivů na lokalitu, pak i požadavky na další postup při procesu schvalování z hlediska vlivů na lokality a na možná kompenzační opatření.

U zpracování posudků na dokumentace při posuzování záměrů musí být opět jasně oddělená část posudku, týkající se lokalit Natury 2000, zpracována osobou s autorizací podle § 45i ZOPK. Připomínám, že podle § 9 zákona o posuzování vlivů na ŽP se ten, kdo se podílel na zpracování oznámení nebo dokumentace, nemůže ani dříve způsobem účastnit zpracování posudku.

Závěrečné stanovisko příslušného orgánu pro posuzování vlivů na ŽP musí obsahovat jasně odlišitelnou část, týkající se vlivů na lokality v soustavě Natura 2000. V případě, kdy v rámci posouzení nebude nalezeno přijatelné variantní řešení a závěrečné stanovisko s ohledem na vlivy na Naturu 2000 bude nesouhlasné, pak je případné schválení záměru (koncepce) podmíněno předložením nových, k lokalitám Natury 2000 šetrnějších variant nebo variant bez negativních vlivů. Ty ovšem musí být vždy podrobeny novému hodnocení z hlediska § 45i ZOPK v procesu SEA/EIA. Jednou ze základních odlišností samotného procesu SEA/EIA a posouzení vlivů na lokality Natura 2000 je otázka právní síly závěrečného stanoviska. V případě, kdy závěrečné stanovisko procesu SEA/EIA konstatuje negativní vliv záměru (koncepce) na ptačí oblast nebo EVL a není splněna některá z podmínek § 45i, odst.9 a 10 ZOPK, pak jednoznačně nesmí být takový záměr povolen nebo koncepce schválena.

Povinnost posouzení vlivů záměrů nebo koncepcí na Naturu 2000 se vztahuje i na záměry a koncepce, u nichž posuzování SEA/EIA již probíhá (ZOPK nemá přechodná ustanovení a povinnosti plynoucí z Habitats directive platí pro ČR již od data vstupu do EU). Stejně tak posouzení důsledků na Naturu 2000 musí být dodatečně provedeno u záměrů i koncepcí, které již byly v rámci SEA/EA posouzeny a nemají vydáno územní rozhodnutí či stavební povolení (u záměrů) nebo dosud nebyly schváleny (u koncepcí).

2.Základní pojmy a metodika posouzení vlivu záměru na území v soustavě Natura 2000

Podle článku 6(3) Směrnice 92/43/EHS se provádí posouzení důsledků záměru pro lokalitu soustavy NATURA 2000 zejména z hlediska cílů její ochrany.

Cílem ochrany lokality soustavy NATURA 2000 (evropsky významné lokality, dále jen „EVL“) je zachování předmětů ochrany (tj. vybraných typů stanovišť a druhů) ve stavu příznivém z hlediska ochrany.

Stav druhu z hlediska ochrany je považován za příznivý, jestliže údaje o populační dynamice druhu naznačují, že se dlouhodobě udržuje jako životaschopný prvek svého přírodního stanoviště a přirozený areál druhu není a pravděpodobně nebude v dohledné budoucnosti omezen a pravděpodobně budou v dohledné době i nadále existovat dostatečně velká stanoviště k dlouhodobému zachování jeho populací (§ 3, odst.1, písm. r/ ZOPK).

Vlastní hodnocení je provedeno podle ustanovení § 45i zákona č.114/1992 Sb. a v intencích příslušného Metodického pokynu MŽP ČR k provádění „naturového hodnocení“ (Věstník vlády ČR č.2, roč.4, 2006) a Metodiky hodnocení významnosti vlivů při posuzování podle § 45i zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, Věstník MŽP, částka č. 11, 11/2007.

Dotčená lokalita soustavy NATURA 2000 je analyzována v rámci širších vztahů. Pro EVL je definován předmět ochrany a posouzen jeho stav z hlediska ochrany. Dále je vyhodnocena přítomnost předmětů ochrany EVL na konkrétní lokalitě dotčené záměrem a bude hodnocen význam tohoto území vzhledem k naplňování cílů ochrany EVL. Dále bude posuzováno, jak může či nemůže být tento stav předmětů ochrany konkrétním záměrem na lokalitě ovlivněn či měněn (v průběhu výstavby, po výstavbě) a zda to může či nemůže mít důsledky pro celou EVL. Na základě těchto analýz bude učiněn závěr, zda lze nebo nelze vyloučit negativní vliv záměru na předmět ochrany evropsky významné lokality.

3.Základní charakteristika posuzovaného záměru (projektu)

Název záměru :	Skládka Mrsklesy LO Haná s.r.o. – 7. a 8. stavba
Investor :	LO Haná s.r.o., Pivovarská č.900, Velká Bystřice
Lokalita :	Kat. území Mrsklesy, kraj Olomoucký
Dotčená území soustavy Natura 2000 :	Evropsky významná lokalita Libavá, Ptačí oblast Libavá

Skládkový komplex Mrsklesy, patří svým významem k největším v regionu Olomoucka a představuje hlavní skládkovou kapacitu pro ukládání komunálního odpadu pro město Olomouc a region Olomoucka.

Rozšiřování skládky si vyžadují potřeby regionu, který využíval a dále využívá předchozích etap skládkování. Hledání nové lokality jiné skládky by bylo investičně náročnější než postupné pokračování výstavby a provozu dalších etap posuzované skládky odpadů Mrsklesy.

Obr.1 – Plocha plánované 8. stavby skládky : ruderální vegetace

4. Posouzení vlivu záměru na EVL Libavá

4.1. Vymezení a charakteristika EVL

Evropsky významná lokalita Libavá (dále je „EVL“) je vymezena v příloze č.724 k nařízení vlády ČR č. 132/2005 Sb. (dále jen „nařízení vlády“, kopie nařízení vlády viz. příloha tohoto posudku) pod identifikačním kódem lokality CZ0714133. Evropsky významná lokalita je chráněna na základě § 45b a § 45c zákona č.114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny v platném znění (dále jen „ZOPK“).

EVL se rozkládá na území Olomouckého kraje, v katastrálních územích Čermná u Města Libavá, Město Libavá, Rudoltovice, Slavkov u Města Libavá, Velká Střelná. Vymezení hranic EVL je obsaženo v nařízení vlády. Rozloha lokality činí 11 376,1054 ha.

Tento přírodní komplex představuje rozsáhlé území Oderských vrchů a část Nízkého Jeseníku přibližně ohraničené obcemi Hlubočky, Hrubá Voda na západě, Velký Újezd, Loučka, Podhoří na jihu, Boškov na východě, Město Libavá na severu a vybíhající nivou řeky Odry po hranici vojenského prostoru Libavá k Barnovské přehradě na severovýchodě. Geologickým podložím celé oblasti jsou mírně přeměněné sedimenty spodního karbonu (kulmu). Ve flyšovém souvrství převažují břidlice, místy fylitizované, prokládané vložkami masivních drob a jemnozrnných slepenců. Geomorfologie: Území se nachází na jižním okraji Nízkého Jeseníku, ve vrchovině Oderských vrchů.

Reliéf: Náhorní plošina Oderských vrchů má zarovnaný reliéf s širokými zaoblenými hřbety a mělkými údolími, na jihovýchodním okraji je strmý zlomový svah spadající do Moravské brány a méně výrazný zlomový svah na jihozápadním okraji odděluje Oderské vrchy od níže položené mírně zvlňené Tršické pahorkatiny. Maximální nadmořské výšky dosahuje území v oblasti kóty Obírka (623 m), úpatí svahu leží v nadmořských výškách kolem 330 m. Převažují kambizemě dystrické.

Krajinná charakteristika: Rozsáhlé území zahrnující zalesněné západní a jihozápadní svahy Oderských vrchů, zalesněnou vrcholovou část Oderských vrchů a bezlesí náhorní plošiny s nivou řeky Odry. Na utváření charakteru území se výrazně podílejí vodní toky, které svou erozivní činností vytvořily hluboce zaříznutá údolí. Horní tok řeky Odry mezi Nízkým Jeseníkem a Oderskými vrchy má bystřinný charakter se skalními prahy a většinou neupraveným korytem. Substrát je v proudných úsecích kamenito-šterkový až balvanitý, místy písčité.

Vegetačně lze území rozdělit na tři celky :

1) Oblast prudkých západních a jihozápadních svahů s mezofilními opadavými lesy, z nichž v jihozápadní části dominují dubohabřiny. Jedná se o přechodové typy mezi hercynskými a karpatskými dubohabřinami, ve východní části jižního svahu převládají karpatské habrové doubravy, i když zastoupení karpatských druhů je do různé míry ochuzeno. Naopak na západním svahu už bychom mohli mluvit o hercynských dubohabřinách, i když i zde jsou patrné karpatské vlivy. Velmi ojediněle především na skalních výchozech se vyskytují acidofilní doubravy (sv. Genisto germanicae-Quercion). Dubohabřiny přecházejí severně v kyčelnicové bučiny (Dentario enneaphylli-Fagetum) a strdivkové bučiny (Melico-Fagetum), ojediněle na skeletnatých svazích a plošinách i v kostřavové bučiny (Festuco altissimae-Fagetum). V horních částech svahů na minerálně chudších podkladech se maloplošně vyskytují též acidofilní bučiny (as. Luzulo-Fagetum). Na skeletnatých bohatších půdách se relativně hojně vyskytují suťové lesy, především asociace Mercuriali-Fraxinetum, vzácně též

Arunco-Aceretum. V zaříznutých údolích potoků se zachovaly liniové fragmenty olšin (především as. *Stellario-Alnetum glutinosae*).

Na úpatí svahů nad Daskabátem nalezneme fragmenty dřívě poměrně rozsáhlých moliniových luk, s druhy jako ostřice horská (*Carex montana*), o. stinná (*C. umbrosa*), hvozdík pyšný (*Dianthus superbus*), hořec hořepník (*Gentiana pneumonanthe*), mečík střešovité (*Gladiolus imbricatus*), oman vrbolistý (*Inula salicina*), kosatec sibiřský (*Iris sibirica*), hadí mord nízký (*Scorzonera humilis*). Toky říček - Jezernice, Bystřice mají přirozený vodní tok bystřinného charakteru s původní faunou.

V území je dochováno několik štol po podpovrchové těžbě břidlice, které slouží jako zimoviště letounů (*Chiroptera*) a mloka skvrnitého (*Salamandra salamandra*).

Z ryb se zde běžně vyskytuje pstruh potoční (*Salmo trutta*), lipan podhorní (*Thymallus thymallus*), střevele potoční (*Phoxinus phoxinus*) a vranka obecná (*Cottus gobio*). Populace vranky obecné je velmi silná, dosud nejpočetnější, která byla zjištěna v povodí Odry.

2) Náhorní plošina s široce zaoblenými hřbety s převahou antropogenního bezlesí, s pramennou oblastí a horním tokem řeky Odry. Krajinný ráz a květena území jsou velmi ovlivňovány vojenskou aktivitou. Vegetačně tato část území představuje mozaiku lučních a mokřadních společenstev, v různých stádiích sukcese se zbytky převážně smrkových lesů, v okolí vodotečí s fragmenty olšin (často as. *Arunco-Alnetum glutinosae*), a vrbín (as. *Salicetum triandro-viminalis*), v nivě Odry pod Novou Vsí též s fragmenty porostů olše šedé (as. *Alnetum incanae*). V okolí pramenišť se zachovaly zbytky dřívě zřejmě častějších podmáčených a rašelinných smrčín (as. *Sphagno-Piceetum* a *Mastigobryo-Piceetum*) a rašelinných smrkových jedlin (as. *Equiseto sylvatici-Abietum*).

Druhotné bezlesí vojenských výcvikových ploch je komplex antropogenně podmíněných společenstev. Obnažené půdy na dopadových plochách a tankodromech zarůstají ruderalními společenstvy z okruhu svazů *Dauco-Melilotion* či *Polygonion avicularis*. Ve zvodněných hlubších depresích se vyvíjejí společenstva s dominantní bublinatkou jižní (*Utricularia australis*) - sv. *Utricularion vulgaris*, na zabahněných okrajích pak s žabníkem jitrocelovým (*Alisma plantago aquatica*) a bahničkou bahenní (*Eleocharis palustris*) - sv. *Oenathion aquaticae*. Na dnech periodicky obnažovaných vysychavých tůň na tankových cestách a vypuštěných rybníků se vyvinula společenstva letněných rybníků. Tyto tůně jsou vymlety pravidelným pojížděním těžké vojenské techniky a dosahují leckdy značné rozlohy (desítky metrů čtverečních) i hloubky (až 1 metr v případě tankových zákopů). Díky pravidelnému narušování substrátu nezarůstají, nebo jen částečně zarůstají vytrvalou vodní vegetací. Dominují zde jednoleté druhy jako kalužník šruchový (*Peplis portula*), sítina žabí (*Juncus bufonius*) či blatěnka vodní (*Limosella aquatica*).

Především v okolí bývalé obce Jestřabí a Olejovice jsou dosud relativně hojná společenstva bezkolencových luk (as. *Sanguisorbo-Festucetum commutatae*) a ochrannářsky velmi hodnotné vlhké louky s dominantním výskytem kosatce sibiřského (*Iris sibirica*) (as. *Iridetum sibiricae*) a druhově bohatá společenstva as. *Phyteumato-Festucetum* (sv. *Arrhenatherion*). Tato cenná společenstva se vyskytují především na plochách s menší mírou „vojenské“ disturbance, jejich plošný rozsah je ale ohrožován expanzí vrb a třtinou křovištní (*Calamagrostis epigejos*) a invazních druhů jako lupina mnoholistá (*Lupinus polyphyllus*). Stanoviště na konvexních sušších tvarech s menší mírou disturbance jsou porostlá společenstvy acidofilních trávníků mělkých půd s dominantním vřesem, přecházející ve smilkové trávníky (as. *Thymo-Festucetum ovinae*). Již velmi vzácně se v území vyskytuje společenstvo mokřých pastvin as. *Nardo-Juncetum squarrosi*.

Na haldách vytěženého materiálu kulmských břidlic v lomech pod Olomouckým kopcem a severně od obce Velká Střelná se vyvinula velmi reprezentativní společenstva pohyblivých sutí, na skalní výchozy jsou pak vázaná společenstva silikátových skal a drovin.

Samostatným floristickým celkem jsou louky v nivě řeky Odry a jejich přítoků. Převládají zde nekosené vlhké louky především as. *Cirsietum rivularis* a hlavně *Angelico-Cirsietum palustris*, méně *Lysimachio vulgaris-Filipenduletum* či *Polygono-Cirsietum palustris*, na ústupu je vzácné společenstvo as. *Trollio-Cirsietum*. Relativně na vzestupu jsou společenstva as. *Scirpetum sylvatici*, která představují zarůstací stádium jiných mokřadních luk.

V podmáčených depresích jsou dosti častá společenstva vysokých ostřic (as. *Caricetum gracilis*, maloplošně též as. *Caricetum rostratae* a *Caricetum vesicariae*). Vzácně, především na horním toku Odry a na mokřých prameništích loučkách, se vyskytují nevápnitá mechová slatiniště as. *Caricetum goodenovii*. Podél vodotečí jsou hojná vysokobylinná společenstva as. *Petasitetum hybridi*. V údolí Střeleckého potoka se vyskytuje vzácný typ vysokobylinných společenstev as. *Filipendulo-Geranium palustris*. Na mokřadech v okolí bývalé obce Olejovice, pod vrchem Radeška a vzácně i jinde se vyskytují společenstva přechodových rašelinišť (as. *Carici rostratae-Sphagnetum apiculati* a as. *Polytricho communis-Molinietum coeruleae*). Na mnohých místech je patrná degradace porostů v důsledku nekosení, jsou zde hojné expanzivní druhy jako chrastice rákosovitá (*Phalaris arundinacea*) či třtina křovištní (*Calamagrostis epigejos*).

Charakteristickým jevem na lokalitách s menší mírou disturbance je zarůstání křovinami, dříve rozsáhlé vlhké louky a mokřady jsou dnes z části zarostlé porosty vrb (as. *Salicetum pentandro-auritae*), na výcvikových plochách a na ruinách obcí jsou hojná zarůstající stádia s dominantní jívou (*Salix caprea*), osikou (*Populus tremula*) nebo břízou (*Betula pendula*).

3) centrální zalesněná část v oblasti Zeleného kříže. Převažují zde smrkové monokultury protkané řadou malých vodních toků. V okolí pramenišť, podmáčených sníženinách a plochých depresích kolem vodotečí se vyskytují maloplošně podmáčené smrčiny. Celá oblast je proto vhodným biotopem pro střeblíka hrbolátého (*Carabus variolosus*).

Lesní komplex na jihozápadních a západních svazích představuje více méně zachovalé přírodě blízké porosty s přirozenou dřevinou skladbou. Velmi kvalitní jsou především květnaté bučiny se suťovými lesy v oblasti Jasanového hřbetu.

Jiná situace panuje na plošší náhorní planině. Zdejší krajina byla a je vystavena větší antropogenní zátěži. V minulosti byla hustě osídlená především německým obyvatelstvem, dnes se zde koncentruje vojenská činnost. Plochy bezlesí jsou buď využívány jako vojenská cvičiště či jsou ponechány ladem. S tím souvisí i míra zachovalosti zdejší vegetace. Více méně nepřetržitá disturbance na vojenských cvičištích dává vzniknout různě silně zapojeným porostům bylin a dřevin. Většinou se jedná o časově proměnlivá sukcesní stádia. Zbytek bezlesí, který je sporadicky vojensky využíván a není přeměněn na intenzivní zemědělské kultury, je ponechán ladem a je v menší či větší míře degradován. Bohužel sem patří nejcennější typy vegetace jako např. vlhké louky as. *Iridetum sibiricae* a as. *Phyteumato-Festucetum* v okolí Jestřabí či luční a mokřadní společenstva v nivě Odry a jejich přítoků. Ačkoli je území po stránce floristické a fytogeografické poměrně jednotvárné a roste zde nevelký počet druhů rostlin, je na úrovni biotopů velmi zachovalé. Mnohé z druhů patří do kategorie ohrožených, např. jarva žilnatá (*Cnidium dubium*), prstnatec májový (*Dactylorhiza majalis*), hvozdík pyšný (*Dianthus superbus*), hořec hořepník (*Gentiana pneumonanthe*), mečík střečovitý (*Gladiolus imbricatus*), kosatec sibiřský (*Iris sibirica*), vachta trojlístá (*Menyanthes trifoliata*), zvonečník hlavatý (*Phyteuma orbiculare*), růže převislá (*Rosa pendulina*), vrba rozmarýnolistá (*Salix rosmarinifolia*), hadí mord nízký (*Scorzonera humilis*), úpolín evropský (*Trollius altissimus*) aj.

V prostoru EVL Libavá se vyskytuje velké množství chráněných druhů živočichů. Ze vzácných druhů bezobratlých je v údolí Jezernice dokladován vzácný střeblík hrbolátý (*Carabus variolosus*), je jedním z hlavních předmětů ochrany této evropsky významné lokality. Dále zde žijí celoevropsky chráněni hnědásek osikový (*Euphydryas maturna*)

a ohniváček černočárý (*Lycaena dispar*). Z území je dokladováno na 7 druhů obojživelníků kuňka žlutobřichá (*Bombina variegata*), ropucha obecná (*Bufo bufo*), rosnička zelená (*Hyla arborea*), skokan hnědý (*Rana temporaria*), čolek horský (*Triturus alpestris*), č. velký (*T. cristatus*) a č. obecný (*T. vulgaris*). 6 druhů plazů ještěrka obecná (*Lacerta agilis*), j. živorodá (*Zootoca vivipara*), slepýš křehký (*Anguis fragilis*), užovka obojková (*Natrix natrix*), u. hladká (*Coronella austriaca*) a zmije obecná (*Vipera berus*). Z důvodu bohaté populace chřástala polního (*Crex crex*) bylo celé území VÚ Libavá navrženo do SPA Libavá. Z území je udáván i výskyt tetřívka obecného (*Tetrao tetrix*), ťuhýka obecného (*Lanius collurio*), bramborníčka hnědého (*Saxicola rubetra*), dále zde hnízdí čáp černý (*Ciconia nigra*), lejsek malý (*Ficedula parva*), hýl rudý (*Carpodacus erythrinus*), strnad luční (*Miliaria calandra*), ledňáček říční (*Alcedo atthis*) a skorec vodní (*Cinclus cinclus*). Ze savců je významný především přirozený výskyt vydry říční (*Lutra lutra*). V 90. letech byl v nivě Odry vysazen bobr evropský (*Castor fiber*), který ale již v poslední době zde nebyl pozorován, nejbliže se vyskytuje v okolí Čermné.

Statut vojenského prostoru sebou přináší na jedné straně přímé negativní vlivy, na druhé straně pozitiva spočívající v omezeném hospodářském využití oblasti a v jisté míře disturbancí při vojenských cvičeních, které simulují tradiční extenzivní management travinných porostů. Samostatnou otázkou zůstává „rozumné“ využívání těchto výcvikových ploch. Neudržované zbytky luk, které nebyly zasaženy eutrofizací spojenou s intenzivním zemědělstvím, ale v důsledku absence pravidelného hospodaření silně zarůstají třtinou křovištní (*Calamagrostis epigejos*), v minulosti plošně vysévanou lupinou mnoholistou (*Lupinus polyphyllus*) a náletovými dřevinami (*Betula pendula*, *Salix caprea*). Pojezdy vojenskou technikou mají přímý pozitivní vliv na vznik mokřadních biotopů.

Lesní porosty na prudkých svazích patří z větší části do kategorie ochranných lesů, lesní hospodaření zde proto probíhá přírodě blízkým způsobem. Specifický tvar údolí řeky Bystřičky poskytuje terénní podmínky pro náhlé a silné poryvy větru (hůlavy), které na exponovaných místech způsobují lokální škody na porostech, kalamitní situace zde nastala například v létě roku 2001.

Populace chráněného střevlíka hrboлатého (*Carabus variolosus*) se nezdá být existenčně ohrožena. Výskyt druhu na lokalitě však může být negativně ovlivněn zejména změnou vodního režimu, následným úbytkem podmáčených biotopů a velkoplošnou holosečnou těžbou v lesích.

Optimální péčí o travinné biotopy by bylo pravidelné kosení či pastva, dále také zamezení expanze náletových druhů dřevin do cenných travinných porostů. Protože se celé území nachází na území Vojenského újezdu Libavá není možné tento způsob péče aplikovat na celém území. Některé lokality jsou intenzivně vojensky využívány, tomu odpovídá i charakter zdejších porostů. Povrch půdy je místně intenzivně opakovaně zraňován (tankové cesty, dopadové krátery, požáry). Vznikají zde raná sukcesní stadia vhodná ke kolonizaci ochranně cenných konkurenčně slabých druhů. Všechny tyto aktivity suplují v současných podmínkách přirozený způsob obhospodařování zdejších porostů. V současné době je uvažováno s výběrem nejcennějších lokalit a s prováděním pravidelného managementu. Lesní porosty na jižních a jihozápadních svazích, které jsou předmětem ochrany této evropsky významné lokality, jsou vesměs pralesovitého či přírodě blízkého charakteru. Doporučujeme tedy ponechat tyto porosty přirozenému vývoji.

4.2. Předmět ochrany EVL, základní informace o bionomii a ekologii druhů tvořících předmět ochrany EVL

Tabč.1 – Předmět ochrany EVL Libavá : typy přírodních stanovišť

Kontinentální opadavé křoviny
Druhově bohaté smilkové louky na silikátových podložích v horských a podhorských oblastech
Bezkolencové louky na vápnatých, rašelinných nebo hlinito-jílovitých půdách
Vlhkomilná vysokobylinná lemová společenstva nížin a horského stupně
Extenzivní sečené louky nížin a podhůří
Středoevropské silikátové sutě
Chasmo fytická vegetace silikátových skalnatých svahů
Bučiny asociace <i>Luzulo-Fagetum</i>
Bučiny asociace <i>Asperulo-Fagetum</i>
Dubohabřiny asociace <i>Galio-Carpinetum</i>
Lesy svazu <i>Tilio-Acerion</i> na svazích, sutích a v roklích

Kód: 40A0
Název český: Kontinentální opadavé křoviny
Název anglický: Continental deciduous thickets
Skupina: Vřesoviště a křoviny mírného pásu
Prioritní: Ano

Husté, nízké křoviny tvoří zejména malolisté druhy skalníků, třešň křovitá, mandloň nízká dále pak růže, trnky a hloh. V podrostu převládají světlomilné a teplomilné byliny. Primárně se vyskytují se na strmějších svazích s jižní expozicí a mělkou půdou, často na kontaktech se suchými trávníky. Sekundární výskyty vznikají sukcesí na neobhospodařovaných trávnících teplých oblastí.

Kód: 6230
Název český: Druhově bohaté smilkové louky na silikátových podložích v horských oblastech (a v kontinentální Evropě v podhorských oblastech)
Název anglický: Species-rich *Nardus* grasslands, on siliceous substrates in mountain areas (and submountain areas, in continental Europe)
Skupina: Přirozené a polopřirozené travinné formace
Prioritní: Ano

Nízké trsnaté smilkové trávníky se vyskytují v podhorských, horských až subalpínských polohách jako náhradní vegetace po různých typech acidofilních lesů, vzácněji klečových porostů. Primárně se tato vegetace nachází v obvodech sudetských karů. Osidlují poměrně hluboké, sušší až vlhké, humózní, písčito-hlinité, kyselé půdy, které jsou poměrně chudé na živiny.

Kód: 6410
Název český: Bezkolencové louky na vápnatých, rašelinných nebo hlinito-jílovitých půdách (*Molinia caeruleae*)
Název anglický: *Molinia meadows on calcareous, peaty or clayey-silt-laden soils* (*Molinia caeruleae*)
Skupina: Přirozené a polopřirozené travinné formace
Prioritní: Ne

Druhově pestré, středně vysoké travinno-bylinné porosty, které se vyskytují na minerálních a slatinných půdách, od kyselých až po bazické substráty. Hladina podzemní vody v průběhu roku výrazně kolísá avšak nedochází k povrchovým záplavám. Během léta pak dochází k přechodnému vysycháním. Květnaté bezkolencové louky se vyskytují nejčastěji v kontaktu se slatinnými loukami. Louky jsou zpravidla jednou ročně koseny. V porostech dominuje bezkoleneček modrý a další traviny jako metlice trsnatá, kostřava luční, k. červená aj.

Kód: 6430
Název český: Vlhkomilná vysokobylinná lemová společenstva nížin a horského až alpského stupně
Název anglický: *Hydrophilous tall herb fringe communities of plains and of the montane to alpine levels*
Skupina: Přirozené a polopřirozené travinné formace
Prioritní: Ne

Jednotka zahrnuje vysokobylinná společenstva v nivách planárního až alpského stupně. Jedná se o uzavřená společenstva s převahou vysokých širokolistých bylin rostoucích na březích a náplavech horských potoků a bystřin, ve vlhkých žlabech a kotlinách v montánním stupni, zejména však v subalpském a alpském stupni, patří sem také vegetace pravidelně zaplavovaných luk a vlhké louky podél řek a potoků nebo na prameništích. Vzhled porostů je velmi rozdílný a výrazně ho ovlivňují jejich dominanty. Jednotka se vyskytuje na různých geologických podložích od bazických a neutrálních až po mírně kyselé, většinou humózní, vlhké a propustné půdy. Charakteristickým druhem lemů horských potoků je např. devětsil lékařský, v subalpských vysokobylinných a kapradinových nivách je to havez česnáčková a papratka horská, v bylinných lemech nížinných řek se pak často vyskytuje opletník plotní, ve vlhkých loukách může dominovat tužebník jilmový nebo kakost bahenní, popř. rozrazil dlouholistý či pryšec lesklý.

Kód: 6510
Název český: Extenzivní sečené louky nížin až podhůří (*Arrhenatherion*, *Brachypodio-Centaureion nemoralis*)
Název anglický: *Extensive hay meadows of the plain to submountain levels* (*Arrhenatherion*, *Brachypodio-Centaureion nemoralis*)
Skupina: Přirozené a polopřirozené travinné formace
Prioritní: Ne

Extenzivně hnojené, jedno- až dvojsečné louky s převahou vysokostébelných travin jako je ovsík vyvýšený, psárka luční, trojštět žlutavý, tomka vonná nebo kostřava červená. Vyskytují

se v aluviích řek, na svazích, náspech, v místech bývalých polí, na zatravněných úhorech a v ovocných sadech od nížin do hor, většinou v blízkosti sídel. Osidlují mírně kyselé až neutrální, středně hluboké až hluboké, mírně vlhké až mírně suché půdy s dobrou zásobou živin. Variabilita těchto porostů je poměrně široká. Velká proměnlivost druhového složení odráží poměrně široké ekologické spektrum a místní způsob hospodaření.

Kód: 8150
Název český: Středoevropské silikátové sutě
Název anglický: Medio-European siliceous scree
Skupina: Skalní stanoviště a jeskyně
Prioritní: Ne

Pionýrské porosty, jež osidlují přirozené nebo přírodě blízké silikátové sutě. Na výslunných stanovištích se vytvářejí jednoduchá společenstva složená zejména ze sekulentů a terofytů, které v letním období často odumírají. Na severních svazích a zastíněných stanovištích se ve vlhčích místech vyskytují kapradiny, mechorosty a lišejníky. Především druhy dutohlávka, terčovka, pupkovka. Podobné porosty se tvoří i na sekundárních stanovištích, zejména náspy nebo výsypky.

Kód: 8220
Název český: Chasmofytická vegetace silikátových skalnatých svahů
Název anglický: Chasmophytic vegetation on siliceous rocky slopes
Skupina: Skalní stanoviště a jeskyně
Prioritní: Ne

Vegetace skalních štěrbin s převahou kapradin, dvouděložných chamaefytů a mechorostů. Přítomné jsou i druhy hájů, nitrofilních lemů a reliktní pěchava vápnomilná. Biotopy bývají zpravidla maloplošné, na některých větších dročinách se uplatňuje efekt vnitřního mikroklimatu sutí, častý je sekundární výskyt na zdech a v lomech.

Kód: 9110
Název český: Bučiny asociace Luzulo-Fagetum
Název anglický: Luzulo-Fagetum beech forests
Skupina: Lesy
Prioritní: Ne

Jedná se o floristicky chudé acidofilní bukové porosty, které se vyskytují v nižších polohách. V bukovém prostu je přimíšen dub, ojedinele jedle. Vyskytují se na minerálně chudých horninách – žuly, ruly, křemence, fylity, krystalické břidlice, kyselé vulkanity. Půdy jsou většinou mělké, skeletovité rankery. Ve vyšších polohách se vyskytují smíšené bukové a smrko-jedlo-bukové lesy na všech geologických podložích, ale půdách minerálně nenasycených, náchylných k podzolizaci. Keřové patro je málo vyvinuté, tvoří ho zejména zmlazující jedinci hlavních dřevin. V bylinném patře převažují acidofilní a oligotrofní druhy.

Kód: 9110
Název český: Bučiny asociace Luzulo-Fagetum
Název anglický: Luzulo-Fagetum beech forests
Skupina: Lesy
Prioritní: Ne

Jedná se o floristicky chudé acidofilní bukové porosty, které se vyskytují v nižších polohách. V bukovém prostu je přimíšen dub, ojedinele jedle. Vyskytují se na minerálně chudých horninách – žuly, ruly, křemence, fylity, krystalické břidlice, kyselé vulkanity. Půdy jsou většinou mělké, skeletovité rankery. Ve vyšších polohách se vyskytují smíšené bukové a smrko-jedlo-bukové lesy na všech geologických podložích, ale půdách minerálně nenasyčených, náchylných k podzolizaci. Keřové patro je málo vyvinuté, tvoří ho zejména zmlazující jedinci hlavních dřevin. V bylinném patře převažují acidofilní a oligotrofní druhy.

Kód: 9130
Název český: Bučiny asociace Asperulo-Fagetum
Název anglický: Asperulo-Fagetum beech forests
Skupina: Lesy
Prioritní: Ne

Mezotrofní a eutrofní porosty nesmíšených bučin a smíšených jedlo-bukových lesů zpravidla s vícevrstevným bylinným patrem, které vytvářejí typické lesní sciofyty s vysokými nároky na půdní živiny. Vyskytují se na různém geologickém podloží, na pravidelnějších svazích se sklonem do 20 stupňů, na středně hlubokých až hlubokých, trvale provlhčených půdách s dobrou humifikační schopností. Porosty jsou charakteristické vysokým zápojem.

Kód: 9170
Název český: Dubohabřiny asociace Galio-Carpinetum
Název anglický: Galio-Carpinetum oak hornbeam forests
Skupina: Lesy
Prioritní: Ne

Lesy tvořené habrem obecným a dubem zimním nebo dubem letním, v podúrovni stromového patra s častou příměsí lípy srdčité nebo babyky. Podíl hlavních dřevin kolísá od porostů čistě habrových k čistě dubovým. Keřové patro může ale nemusí být dobře vyvinuto; tvoří je druhy stromového patra a dále např. líska obecná a hlohy. V bylinném patře se pravidelně vyskytují druhy listnatých lesů běžné i v bučinách (např. strdivka níčí, lipnice hajní a violka lesní) a dále poměrně teplomilnější mezofilní lesní druhy, např. zvonek broskvolistý, konvalinka vonná a černýš hajní. Na jaře před olistěním stromů se vyvíjí nápadný aspekt s geofyty (např. sasankami a dymnivkami). Mechové patro je vyvinuto nevýrazně. Půdy jsou živinami bohaté, obvykle hlubší, na kyselých i bazických horninách, na svazích a plošinách. Dubohabřiny se vyskytují v nadmořských výškách do 450 m, vzácněji až do 550 m.

Kód: 9180
Název český: Lesy svazu Tilio-Acerion na svazích, sutích a v roklích
Název anglický: Tilio-Acerion forests of slopes, screes and ravines
Skupina: Lesy
Prioritní: Ano

Azonálně a půdním složením podmíněná společenstva smíšených javoro-jasano-lipových lesů v suťových svazích, úžlabinách a roklích na minerálně bohatších až středně živných silikátových horninách. Velkou druhovou diverzitu dřevin zvyšuje příměs druhů z kontaktních zonálních společenstev. Keřové patro je bohatě vyvinuté. Ve společenstvu bylin se uplatňují nitrofilní druhy.

Tabč.2 – Předmět ochrany EVL Libavá : populace a biotopy druhů

Netopýr černý (<i>Barbastella barbastellus</i>)
Střevlík hrbolatý (<i>Carabus variolosus</i>)

Netopýr černý (*Barbastella barbastellus*)

O způsobu života netopýra černého v období rozmnožování dosud není mnoho známo, neboť letní nálezy jsou velmi vzácné. Letní kolonie samic (10-80 ks) využívají zejména dutiny stromů, lze je však nalézt také za okenicemi, v mysliveckých posedech apod. Na rozdíl od většiny ostatních našich netopýrů rodí samice netopýra černého pravidelně dvě mláďata. Jako zimoviště slouží podzemní prostory různých typů (štoly, jeskyně, bunkry, sklepy, chodby v hrázích vodních nádrží apod.), kde tento druh vyhledává chladnější místa. Netopýr černý je šterbinový druh, na zimovištích lze však nalézt i visící shluky desítek až stovek jedinců. Maximální počet zjištěný na zimovišti v ČR činí přes 1100 kusů. Potravu (malé motýly a dvoukřídly hmyz) loví netopýr černý nad vodou a podél lesních okrajů. O přesunech tohoto druhu nejsou k dispozici detailní informace, je však schopen vykonávat poměrně dlouhé přelety (až 290 km). Nejvyšší stáří u netopýra černého, zjištěné kroužkováním, je 22 let. Česká republika patří v rámci areálu rozšíření druhu mezi země, kde tento druh dosahuje nejvyšších populačních hustot. Zimní nálezy pocházejí prakticky z celého území státu. Letní výskyt je vázán spíše na členité či lesnaté oblasti středních a vyšších poloh, je však udáván i z lesů v nížinách. V současnosti se početnost tohoto druhu jeví jako stabilní. Ohrožujícím faktorem je, jako u ostatních druhů netopýrů zimujících v podzemních prostorách, nevhodný způsob uzavírání vchodů do starých důlních děl a jeskyní (uzavření vletových otvorů nebo změna mikroklimatu). Významný negativní vliv má také úbytek vhodných lesních porostů s dostatkem stromových dutin. Nutná je ochrana lokalit výskytu, tj. především zimovišť (jeskyně, štoly, sklepy) a letních kolonií (duté stromy).

Střevlík hrbolatý (*Carabus variolosus*)

C. variolosus žije především v předhůří a horách. Obývá zejména listnaté (dubohabřiny až bučiny) a smíšené, ale i jehličnaté lesy, výjimečně se vyskytuje i na otevřených biotopech které k lesům přiléhají. Druh byl opakovaně zjištěn i v druhotných, mladších smrkových lesích (Oderské vrchy, Jeseníky), jeho vazba na původní lesy není tedy jednoznačná. Jedná se o velmi vlhkofilný druh žijící na březích vodních toků, prameništích, močálech a rašeliništích, vícekrát byl pozorován lovící přímo ve vodě. Je aktivní především v noci, méně častá je denní aktivita. Přes den se zpravidla ukrývá ve vlhkém listí, mechu, podmáčené půdě a pod ležícími předměty (kmeny, kameny). Přezimuje jako imago, v přírodě je aktivní od dubna. Střevlík hrbolatý je středoevropský druh, známý z Česka, Polska, Slovenska, Ukrajiny, Rumunska, Bulharska a Srbska. Z Čech jsou udávány pouze staré nálezy z Šumavy, Krušných hor a Krkonoš, recentně je znám pouze z české strany Králického Sněžníku. Na Moravě je střevlík hrbolatý široce rozšířený a místy dosti hojný v celé oblasti předhůří a hor severní a východní Moravy. Je známa řada lokalit v Králickém Sněžníku, Rychlebských horách, Jeseníkách, Oderských vrších, Hostýnsko-Vsetínské hornatině, Moravskoslezských Beskydách, moravské části Javorníků a Bílých Karpatech. Nejasná je situace na jižní Moravě. Vzhledem k nálezu na rakouské straně NP Podyjí nelze zcela vyloučit výskyt ani v inverzních údolích NP Podyjí na moravské straně. Střevlík hrbolatý není na Moravě v současnosti existenčně ohrožený druh. Výskyt druhu může být negativně ovlivněn zejména následujícími faktory: změnou vodního režimu a následným úbytkem podmáčených biotopů, které může být způsobeno i velkoplošným kácením lesů a přílišným otevřením dosud zastíněných stanovišť,

silným znečištěním vody, výstavbou na lokalitách (rekreační horská střediska, sjezdovky). Vzhledem k slabé vazbě na složení lesních porostů jsou lesnické požadavky velmi mírné. Měla by být zvýšena zásoba mrtvého dřeva a omezeny výrazné změny druhového složení porostů, popř. vyloučeny holoseče. Nevhodné jsou lesnické meliorace a opevňování břehů.

4.3. Cíl ochrany EVL

Cílem ochrany EVL je zachování a obnova ekosystémů významných pro druhy živočichů a typy přírodních stanovišť, které tvoří předmět ochrany EVL, v jejich přirozeném areálu rozšíření a zajištění podmínek pro zachování populací těchto druhů a stanovišť ve stavu příznivém z hlediska ochrany (definice těchto pojmů viz výše v úvodu posudku).

4.4. Posouzení míry a způsobu možného ovlivnění stavu předmětu ochrany EVL konkrétním záměrem a zhodnocení významnosti vlivu záměru z hlediska cílů ochrany celé EVL v kontextu její integrity v soustavě Natura 2000

Jižní hranice území EVL Libavá leží cca 1 km severovýchodně od lokality posuzovaného investičního záměru sedmé a osmé stavby skládky Mrsklesy a vlastně celého areálu skládky Mrsklesy.

Zachování a obnova ekosystémů významných pro druhy a stanoviště z předmětu ochrany EVL

Lokalita posuzovaného záměru (7. a 8. stavba skládky) leží mimo území EVL. Posuzovaný záměr nezavádí do území v blízkosti EVL novou aktivitu nebo činnosti. Stávající řízená skládka, jejíž rozšíření je předmětem tohoto posudku, je zde provozována řadu let. Během této doby provozu skládky nebyly zjištěny žádné negativní vlivy provozu skládky na ekosystémy v dnes vymezené EVL. Ovlivnění vodního režimu ekosystémů EVL vlivem provozu skládky nepřichází do úvahy z důvodů geografické a geologické lokalizace stávající skládky vůči EVL. A z důvodů vodohospodářských. Skládka je navíc zabezpečena proti úniku jakýchkoliv znečištěných látek z jejího prostoru do okolí. Ovlivnění ekosystémů v území EVL vlivem posuzovaného záměru (rozšíření stávající řízené skládky) nelze předpokládat. Posuzované rozšíření skládky nebude mít žádné negativní vlivy na zachování a obnovu ekosystémů v EVL.

Ochrana biotopů a zachování populací druhů a stanovišť z předmětu ochrany EVL

Biotopy druhů a přírodních stanovišť v předmětu ochrany EVL nebudou posuzovaným záměrem nijak územně dotčeny. Současný stav populací a biotopů obou druhů živočichů a přírodních stanovišť, tvořících předmět ochrany EVL Libavá, nebudou posuzovaným záměrem rozšíření řízené skládky nijak ovlivněny.

Vliv investičního záměru na předmět ochrany EVL během výstavby :

Během realizace stavby rozšíření řízené skládky nebude nijak pozorovatelně zvýšen současný technický ruch v lokalitě řízené skládky. Běžný provoz řízené skládky a rekultivace některých jejích dřívějších etap znamenají již v současné trvalý přítomnost a pohyb

stavebních mechanismů v lokalitě skládky. Výstavbou další etapy posuzovaného rozšíření skládky se stav prakticky nemění.

Teoreticky lze předpokládat, že by při realizaci stavby rozšíření skládky při nedodržení obecných předpisů o životním prostředí a technologických předpisů mohlo dojít ke vzniku ropné havárie (úniku ropných látek do prostředí) nebo jiné události, kdy dojde ke znečištění vody v toku Vrtůvky. Při výstavbě je nutno organizačně a technicky zajistit všechna opatření, vylučující na stavbě vznik havarijní situace. I v teoretickém případě vzniku havarijní situace by však nedošlo k ovlivnění území EVL vzhledem k situování posuzovaného záměru vůči hranicím EVL.

Vliv investičního záměru na předmět ochrany EVL během provozu :

Během provozu posuzovaného záměru (rozšíření řízené skládky) nemohou vzniknout žádné negativní vlivy na území EVL. Bude se jednat nadále o řízenou a zabezpečenou skládku, provozovanou v souladu s příslušnými právními předpisy na úseku odpadového hospodářství.

Kumulativní vlivy :

Dopravní obsluha rozšířené řízené skládky nebude nijak měněna oproti stávajícímu stavu, kdy příjezd a odjezd motorových vozidel ke skládce je veden mimo území vymezené EVL. Další provoz řízené skládky nebude vyvolávat potřebu výstavby nových dopravních komunikací ani nevyvolá výrazné změny v současném dopravním ruchu v okolí skládky a provozu skládky samotné.

Lze tedy konstatovat, že posuzovaný záměr 7. a 8. stavby skládky Morsklesy nebude mít kumulativně s jinými záměry negativní vliv na EVL Libavá.

5. Posouzení vlivu záměru na PO Libavá

5.1. Vymezení a charakteristika PO

Ptačí oblast Libavá (dále je „PO“) je vymezena v Nařízení vlády ČR č. 533/2004 Sb. (dále jen „nařízení vlády“, kopie nařízení vlády viz příloha tohoto posudku). Ptačí oblast je vymezena na základě § 45e zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny v platném znění (dále jen „ZOPK“).

PO se rozkládá na území Olomouckého kraje, v katastrálních územích Vojenského újezdu Libavá. Vymezení hranic PO je obsaženo v nařízení vlády. Rozsáhlé území ptačí oblasti zaujímá plochu stejnojmenného vojenského prostoru, který je 24 km dlouhý a 17 km široký.

Oblast tvoří převážně jílovité břidlice, droby a slepence (spodní karbon v kulmské facii). Ve svrchním visé se zde uložily sedimentární komplexy o několikakilometrové mocnosti. Území patří do Nížkého Jeseníku s podcelky Domašovská vrchovina a Oderské vrchy. Nevýrazná pahorkatina, nejvyšší vrchol Fidlův kopec 680,1 m n. m. Při západní hranici tudy probíhá hlavní evropské rozvodí Odra-Dunaj. V zarovnaných oblastech kyselá typická kambizemě, které přecházejí ve vyšších polohách v dystrické kambizemě.

Ptačí oblast se výrazně odlišuje od okolního prostředí a svým charakterem a celkovou rozlohou představuje naprosto svérázný a unikátní region v moravských zemích. V první řadě se jedná o rozsáhlý a až na výjimky zcela neobydlený prostor. Jediným městem je zde Město Libavá, které je sídlem správy vojenského újezdu. Významnější soustředění obydlených komplexů budov přímo v prostoru vojenského újezdu již najdeme jen v obcích jako je Kozlov a Luboměř pod Strážnou. Na řadě míst se lze setkat se stopami po dnes již neexistujících obcích, které byly vyhlášeny v roce 1947 v době, kdy zde byl zřizován vojenský prostor. Tato místa představují v krajině zajímavé biotopy, v nichž se na rozdíl od ostatního terénu vyskytují zbytky budov a je zde přítomna vegetace, která se mnohdy výrazně liší od okolních porostů. Celý prostor vojenského újezdu je charakterizován střídáním více nebo méně souvislých lesních celků s rozlehlými bezlesými plochami s travinnou a bylinnou vegetací, v nichž se vyskytuje příměs keřů a náletových dřevin. Hydrologický režim je zde zachován v míře jinde v okolí nevídané, mokřady jsou zastoupeny v různých podobách a v hojné míře. Zcela unikátní je přítomnost sítě vodních toků, jejichž údolí nejsou pokryta žádnými stavbami jako je tomu všude jinde v okolní kulturní krajině, a také množství tůní, neustále vznikajících po ostrých střelbách na dopadových plochách. Je zde rovněž několik umělých vodních nádrží včetně údolní nádrže a řady drobných rybníčků. V lesích se kupodivu nezachovaly ve významnější míře stanoviště s porosty starých stromů, což souvisí s intenzivní těžbou prováděnou všude na dostupných místech. V území se vyskytují břidlicové lomy. Významnější skalní uskupení jsou zastoupena v malé míře a jsou vesměs snadno přístupná.

Z druhů přílohy I směrnice o ptácích je prioritním druhem chřástal polní (*Crex crex*), obývající bezlesé plochy ve zřejmě mimořádné početnosti. Vyskytuje se i v lokalitách s porosty stromů v místech zrušených obydlí. V oblasti se dochovala jedna z posledních moravských populací tetřívka obecného (*Tetrao tetrix*), na známých tokaništích lze ještě dnes zastihnout i několik tokajících samců. Z větších ptačích druhů je typickým obyvatelem zdejší krajiny čáp černý (*Ciconia nigra*), u kterého se předpokládá hnízdění většího počtu párů. Z hnízdících dravců je zde častější výskyt včelojeda lesního (*Pernis apivorus*), v hnízdní době zde byly pozorovány i vzácné druhy jako je orel křiklavý (*Aquila pomarina*) a od roku 1994 se předpokládá hnízdění orla mořského (*Haliaeetus albicilla*) - druhu, jehož hnízdění se poté podařilo poprvé prokázat na území bývalé severní Moravy až v roce 2002. Mimo běžné druhy

sov jsou zde trvale také výr velký (*Bubo bubo*), kulíšek nejmenší (*Glaucidium passerinum*) a sýc rousný (*Aegolius funereus*), u nichž lze předpokládat zajímavé početní stavy. Hnízdí zde ledňáček říční (*Alcedo atthis*), žluna šedá (*Picus canus*) i datel černý (*Dryocopus martius*). Zřejmě ve vyšších počtech jsou zastoupeni pěnice vlašská (*Sylvia nisoria*) a tuhýk obecný (*Lanius collurio*). U lejska malého (*Ficedula parva*) lze předpokládat hnízdění většího počtu párů. Mezi dalšími významnými druhy je bekasina otavní (*Gallinago gallinago*), která obývá mokřady na dopadových plochách a má zde vyšší hustotu než jinde v moravskoslezských zemích, což se dá předběžně předpokládat i u ostříže lesního (*Falco subbuteo*), lindušky luční (*Anthus pratensis*), bramborníčka hnědého (*Saxicola rubetra*), hýla rudého (*Carpodacus erythrinus*) a strnada lučního (*Miliaria calandra*). Ohrožení biotopů evropsky významných druhů ptáků zde představuje především zarůstání bezlesí a nastupující sukcese vegetace směrem k lesu na plochách, které byly udržovány v bezlesém stavu „vojenským managementem“.

5.2. Předmět ochrany PO

Předmětem ochrany ptačí oblasti je populace chřástala polního (*Crex crex*) a jeho biotop. Chřástal polní je o něco menší než koroptev, je na většině těla zbarven rezavohnědě. Hřbet je podélně, břicho příčně skvrnitě. Přední část krku a hrud' jsou šedavé, křídla hnědá. Hnízdí na vlhčích loukách, pastvinách a ladech, výjimečně i v polích od nížin až do vyšších poloh. Hnízda staví na zemi, zhruba od poloviny května do poloviny července, hnízdí zpravidla dvakrát ročně. Do zimovišť ve střední Africe odlétá od konce srpna, na hnízdiště se vrací v době od konce dubna do května.

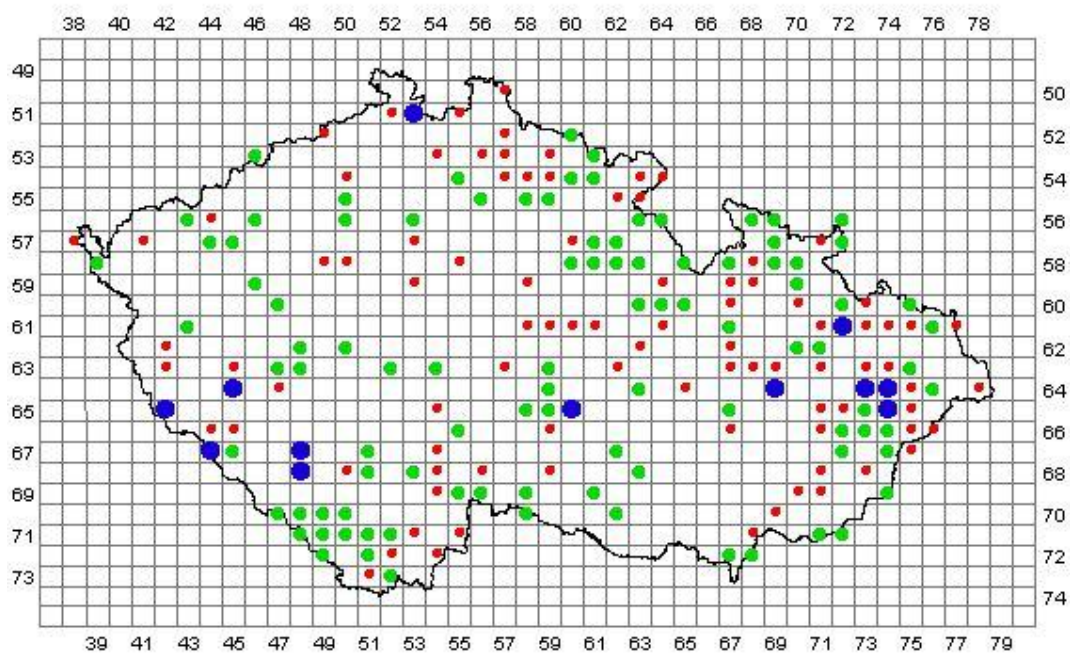
Chřástal polní je v Evropě rozšířen roztroušeně na celém kontinentu, přičemž vynechává nejnižnější a nejsevernější oblasti. V posledních desetiletích vymizel z velkých oblastí západní a střední Evropy a jeho osídlení zde je již jen velmi ostrůvkovité. Středisko výskytu nyní představuje východní Evropa, i tady však dochází k poklesu početnosti. Hlavním důvodem úbytku je ztráta vhodného biotopu v důsledku intenzivních způsobů obdělávání luk a pastvin za použití mechanizace a brzký (jarní) termín kosení luk. Rychlost a míra ústupu chřástala polního vedla k tomu, že tento druh je dnes řazen mezi nejohroženější ptáky v Evropě.

Situace v ČR : Od poloviny 20. století, kdy byl na většině území dnešní ČR běžným druhem, nastala silná redukce stavů chřástala polního, a to především v nížinách. Tento trend se patrně zastavil zhruba na počátku 90. let a od té doby došlo k nárůstu početnosti i k návratu chřástala do mnohých, dříve opuštěných lokalit. Těžištěm rozšíření chřástala polního v ČR jsou dnes střední a vyšší polohy otevřené krajiny s rozsáhlými plochami trvalých travních porostů.

Stav populace chřástala polního v PO Libavá : odhadovaný počet hnízdních párů je asi 100. Bohužel, rozšiřující se sekundární sukcese (zarůstání rozsáhlých bezlesí směrem k lesu) má na předmět ochrany ptačí oblasti negativní vliv.

Obr.2 chřástal polní (*Crex crex*)

Obr. 3 – výskyt chřástala polního v ČR (podle www.natura2000.cz)

5.3.Cíl ochrany PO

Cílem ochrany PO je zachování a obnova ekosystémů významných pro chřástala polního v jeho přirozeném areálu rozšíření a zajištění podmínek pro zachování populace tohoto druhu ve stavu příznivém z hlediska ochrany (definice těchto pojmů viz výše v úvodu posudku).

5.4. Posouzení míry a způsobu možného ovlivnění stavu předmětu ochrany PO konkrétním záměrem a zhodnocení významnosti vlivu záměru z hlediska cílů ochrany celé PO v kontextu její integrity v soustavě Natura 2000

Z hlediska potenciálních možností ovlivnění předmětu ochrany Ptačí oblasti Libavá posuzovaným záměrem je podstatné, že chřástal polní je v PO vázán na rozsáhlé plochy bezlesí, které jsou geograficky značně vzdálené od lokality posuzovaného záměru. Realizace posuzovaného záměru, stejně jako vedení tras pro dopravní obsluhu řízené skládky v Mrsklesích, nijak neovlivní území hnízdního výskytu chřástala polního v PO. Kumulativní vlivy na ptačí oblast u posuzovaného záměru ve spojení s jinými záměry nelze předpokládat.

Lze tedy konstatovat, že posuzovaný záměr nebude mít žádný vliv na zachování a obnovu biotopů a celou populaci chřástala polního v dotčené ptačí oblasti.

6. Závěr – vliv posuzovaného záměru na lokality soustavy Natura 2000 z hlediska cílů jejich ochrany ve smyslu Směrnice Rady 92/43/EHS a zákona č.114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny v platném znění

Posuzovaný záměr „Skládka Mrsklesy LO Haná s.r.o. – 7. a 8. stavba“ nebude mít negativní vliv na území a předmět ochrany dotčených lokalit soustavy Natura 2000 (Evropsky významné lokality Libavá a Ptačí oblasti Libavá).

7. Aktualizace biologického hodnocení záměru

V r.1999 a r.2003 bylo firmou Ecological consulting s.r.o. Olomouc provedeno obsáhlé a podrobné biologické hodnocení záměru čtvrté a páté stavby (etapy) řízené skládky v Mrsklesích.

V r.2007 byla autorem tohoto hodnocení provedena v terénu aktualizace výše uvedeného biologického hodnocení. Cílem aktualizace bylo posoudit změny bioty na dotčeném území v průběhu čtyřletého období 2004 – 2007, tj. až po realizaci 6. etapy skládky (včetně) a zhodnotit stav dotčeného území. Zvláštní pozornost byla při aktualizaci zaměřena na potenciální výskyt zvláště chráněných druhů podle vyhl. č.395/1992 Sb. v platném znění, eventuálně druhů uvedených v červených seznamech.

Výsledky biologického hodnocení v r.2003 (Ecological consulting s.r.o., 2003)

Botanický průzkum plochy V. stavby skládky konstatoval, že plocha je porostlá ruderalní vegetací, s minimální příměsí lučních druhů. Také nejbližší okolí prostoru skládek není z botanického hlediska příliš zajímavé a realizací nebude dotčeno.

Větší význam má břehový porost bezejmenného pravostranného přítoku Vrtůvky. Navíc, spolu s vlastním vodním tokem požívá právní ochranu jako významný krajinný prvek taxativně definovaný zákonem č. 114/1992 Sb. Břehový porost má charakter mokřadní olšiny s místy relativně zachovalou druhovou skladbou. Areál skládek je v dostatečné vzdálenosti od toku oplocen a i zkušenost z realizací předchozích staveb skládky ukazuje, že břehový porost nebude realizací stavby negativně dotčen.

Hydrobiologický průzkum byl ovlivněn skutečností, že vlivem extrémně horkého a suchého roku došlo k úplnému vyschnutí bezejmenného vodního toku, jehož koryto je v blízkosti V. stavby skládky. Ichtyologický průzkum Vrtůvky, do kterého se výše zmiňovaný bezejmenný vodní tok vlévá, prokázal přítomnost několika druhů ryb, včetně zvláště chráněné střevele potoční (*Phoxinus phoxinus*, kategorie ohrožený druh), která indikuje zachovalý přírodní charakter vodního toku i dobrou kvalitu vody. Přítomnost tohoto druhu (podobně jako přítomnost např. mřenky mramorované a pstruha obecného) potvrzuje, že dnes již dlouhodobý provoz skládky Mrsklesy nemá významný vliv na kvalitu toku.

Zjištěné údaje při aktualizaci biologického hodnocení v r.2007

Stav vegetace v území dotčeném dosavadními etapami skládky skládky (etapa 1. – 6.)

Oproti roku 2003 nebyla zjištěna žádná výrazná změna charakteru vegetace celého území. Plochy realizovaných etap č.1-6 jsou tvořeny buďto tělesem skládky bez vegetace, nebo jsou pokryty ruderalním společenstvem, které je řazeno v klasifikaci biotopů ČR (Chytrý – Kučera – Kočí 2001) do kategorie biotopů silně ovlivněných nebo vytvořených člověkem : X7 Ruderalní bylinná vegetace mimo sídla. V celém území, dotčeném 1. až 6. etap skládky, nebyl zjištěn výskyt žádného rostlinného druhu zvláště chráněného nebo druhu zařazeného do „červených“ seznamů. Na dílčích částech plochy etapy č. 6 se ukazují první indikátory začínající sukcese vegetace směrem k iniciálnímu stadiu lesa (jednotlivé keře bezu černého *Sambucus nigra* a skupinky břízy *Betula pubescens*). Celkově lze hodnotit stav vegetace na dotčeném území jako ruderalní, biologicky bezcenné porosty.

Výskyt významných druhů obratlovců na území dotčeném 1. až 6. etapou stavby skládky

Na otevřených plochách kolem asfaltové silnice mimo vlastní plochy jednotlivých etap skládky jsem zjistil výskyt ještěrky obecné (*Lacerta agilis*). Tento druh je zařazen do kategorie „silně ohrožený druh“ podle vyhl.č.395/1992 Sb. Jedná se o zcela běžně rozšířený druh ještěrky, obývající často i biotopy silně ovlivněné antropogenní činností. Ve studovaném území se ještěrka vyskytuje především mezi okrajem lesa a asfaltovou silnicí, kde jí vyhovuje biotop otevřené a nezarostlé kamenité a suché pláně. V ploše území, dotčeném skládkou, jsem výskyt ještěrek nezjistil, pravděpodobně vlivem vysoké ruderální vegetace, která nevytváří pro ještěrky vhodné životní prostředí. Vzhledem k tomuto faktu není nutné pro realizaci 7. a 8. etapy skládky žádat o zásah do biotopu tohoto druhu příslušný orgán ochrany přírody. Realizace výstavby 7. a 8. etapy skládky místní populaci ještěrky obecné nijak neovlivní.

V břehovém porostu bezejmenného vodního toku v sousedství plochy V. etapy skládky jsem zjistil prokázané hnízdění jednoho páru slavíka obecného (*Luscinia megarhynchos*). Tento ptačí druh je zařazen do kategorie „ohrožený druh“ podle vyhl.č.395/1992 Sb. Slavík obecný se v posledním desetiletí v přírodě značně rozšiřuje. Jeho výskyt v hnízdní době na studované lokalitě není vázán na plochu skládky a proto není nutné pro realizaci 7. a 8. etapy skládky žádat o výjimku pro zásah do biotopu tohoto druhu příslušný orgán ochrany přírody. Realizace posuzovaného záměru hnízdění slavíka obecného v břehovém porostu bezejmenného toku nijak neovlivní.

Závěry z provedené aktualizace biologického hodnocení

1. Plocha připravované stavby 7. a 8. etapy skládky Mrsklesy je pokryta biologicky bezcennou ruderální vegetací nebo antropogenními navážkami bez vegetace. Na ploše dotčeného území se nevyskytují žádné zvláště chráněné druhy rostlin nebo živočichů.
2. Pro realizaci stavby 7. a 8. etapy skládky Mrsklesy není nutné žádat orgán ochrany přírody o vydání výjimky z ochrany zvláště chráněných druhů podle zákona č.114/1992 Sb. v platném znění.
3. V rámci terénních úprav existuje v celém území zvýšené riziko nástupu některých druhů neofytů na plochách dotčených terénními úpravami.
4. Do budoucna je třeba zajistit trvalou ochranu významného krajinného prvku v sousedství skládky, tj. vlastního koryta vodního toku a jeho břehového porostu. Od břehové hrany je nutné ponechat pás původních dřevin o šířce minimálně 10 m.
5. V rámci vegetačních úprav při budoucí rekultivaci jednotlivých etap skládky je nezbytné provést ohumusování tělesa náspů a okolních, stavbou dotčených, ploch. Pro osetí je nutno použít osivo odpovídající druhové skladby. Konkrétní druhové složení je žádoucí dohodnout s příslušným orgánem státní správy ochrany přírody. Kromě běžného osetí lze použít i metodu mulčování biomasou sklizenou na vhodných zdrojových plochách v okolí. Zdrojové plochy je možné vybrat po dohodě s orgánem ochrany přírody. Důvodem pro uplatnění této metody je především ochrana místního genofondu (a to i běžných druhů). Biomasa musí být sklizena na vhodných zdrojových plochách (přítomnost a zastoupení žádoucích druhů a absence nežádoucích taxonů) a ve vhodné dobu (zraje osiva). S výjimkou časové náročnosti není metoda nákladná.
6. V rámci rekultivace skládky bude vhodné na svazích náspů orientovaných k jihu realizovat tzv. suché kamenné zídky a pahorky pro ještěrky. Jedná se o malé zídky z nesucho kladených větších kamenů nebo hromady velkých kamenů navršené na sebe

tak, aby mezi nimi byly ponechány mezery. Výška pahorku je cca 50-100 cm půdorys do 200 cm. Kromě podpory populace ještěrky obecné v širším okolí lokality tím bude dána možnost úkrytů i dalším druhům živočichů.

Návrh monitoringu

V rámci monitoringu vlivu provozu skládky na životní prostředí je nutné sledovat případný výskyt neofytů – nepůvodních invazních rostlinných druhů. Lze předpokládat, že se na lokalitě může objevit křídlatka japonská (*Reynoutria japonica*) a bolševník velkolepý (*Heracleum mantegazzianum*), případně i jiné druhy neofytů. V případě jejich výskytu je nutno přistoupit k jejich okamžité likvidaci.

V Horce nad Moravou dne 20.1.2008

Podpis zpracovatele posouzení :

8. Použitá literatura:

- DŽUBERA P., 1994: Ptáci (*Aves*) Vojenského výcvikového prostoru Libavá. Dipl. Práce, PřF UP Olomouc, 122 pp.
- DŽUBERA P., 2000: Rozšíření, odhad početnosti a charakteristika biotopu tetřívka obecného (*Tetrao terix*) ve Vojenském výcvikovém prostoru Libavá. Pp. 121-129 in Málková, P., ed.: *Sbor. Tetřevovití – Tetraonidae na přelomu tisíciletí, Čes. Budějovice 2000, LF ČZU, Praha.*
- ECOLOGICAL CONSULTING s.r.o., 1999 : Skládka odpadů Mrsklesy, IV. stavba. Biologické posouzení. Dep. in fa Ecological Consulting, Olomouc, 24 pp.
- ECOLOGICAL CONSULTING s.r.o., 2003 : Skládka Mrsklesy, V. stavba. Biologické hodnocení.
- HORA, J. (ed.) 1998: Legislativa EU a ochrana přírody. – Česká společnost ornitologická, Praha. 96 pp.
- HORA J., MARHOUL P., URBAN T., eds.: Natura 2000 v České republice. Návrh ptačích oblastí. Česká společnost ornitologická, Praha.
- LOSÍK J. – HÁKOVÁ A., 2007 : Vojenský újezd Libavá. *Ochrana přírody* 62, 4 : 2-5.
- MIKO, L. a kol., 2005 : Zákon o ochraně přírody a krajiny. Komentář. Nakladatelství C.H.Beck, Praha.
- Nařízení vlády č.132/2005 Sb. (národní seznam).
- Nařízení vlády ČR č.533/2004 Sb.
- NOVÁK S. 2001 : Posudek k dokumentaci o hodnocení vlivů na životní prostředí stavby "Skládka odpadů Mrsklesy, IV. stavba " podle zákona ČNR č. 244/1992 Sb. o posuzování vlivů na životní prostředí, RNDr. Stanislav Novák, Uherský Brod, 13.1.2001.
- NOVÁK S. 2003 : Oznámení záměru stavby "Skládka odpadu Mrsklesy – 5. stavba" podle zákona č. 100/2001 Sb. o posuzování vlivů na životní prostředí, RNDr. Stanislav Novák, Uherský Brod, 30.10.2003.
- Provozní řád skládky odpadů MRSKLESY IV. stavba, LO Haná s.r.o., Pivovarská 900, 783 53 Velká Bystřice.
- Příloha č. 724 k Nařízení vlády č.132/2005 Sb., kterým se vymezuje Evropsky významná lokalita Libavá v soustavě Natura 2000.
- Věstník vlády ČR č.2, roč.4, 2006.
- www.natura2000.cz

9. Přílohy

- Kopie přílohy č.724 k nařízení vlády ČR č.132/2005 Sb.
- Kopie nařízení vlády ČR č.533/2004 Sb.
- Kopie dokladu o autorizaci zpracovatele posudku